

ДѢЙСТВИЕ ПЪРВО.

Сцена:

Свѣтъль юнски день е трѣпналъ надъ широката котловина низъ политѣ на Стара планина, отъ гдѣ изви́ва буенъ Етъръ. По ниска падина се виждатъ нѣколко кѣщи отъ селото, а отсрѣща рѣката, къмъ нивата се бѣлѣй угледна висока кѣща, срѣдъ широкъ дворъ, посланъ съ каменни плочи — кѣщата на Хаджи Илия Сестримски.

Къмъ двора на далеко отъ високата врата на кѣщата е хвърлила хладна сѣнка голѣма асма, чийто корени се плетатъ край баскии, боядисани съ зелена боя; а между двора и хасмата се гизди каменна чешма съ три шолеча, изъ чиито тучени тѣрла въ прѣвара се лѣй кристална вода въ дълго мраморно корито. Прѣпълненото корито се облива отъ прѣлѣната вода и въ многоводна вадичка, напѣстрила брѣжнини съ нацѣфтѣлъ здравецъ, протича прѣзъ двора къмъ градината, гдѣто на стройни фитари се редятъ: избуялъ арпаджикъ, цѣфналъ за сѣме, кѣдрави глави на разкрѣвено зеле, плѣшави лобове на зажѣлтѣли тикви; на край се издигатъ край високъ дуваръ, клонести вишни, отпустнали клони отъ натежели тъмновинени плодове. А задъ дуваритѣ се откриватъ скласили ниви чакъ до вълнести могили, задъ които се синѣй силуета на мѣлкнулия балканъ, сѣнливо озарѣванъ отъ заходящото слънце.

Тукъ-тамъ изъ нивитѣ подхвъркватъ чучулиги, които съ вечеренъ захласъ се въззематъ изъ висинето на ведрия просторъ, подхванали една прѣзъ друга кръшни лѣсни и съ въсторгъ, до прѣмалявание, разливатъ къмъ стихващитѣ поля дивни трели на лѣтната вечеръ.

Въ двора е тихо. Чува се само измѣреното звѣнливо бѣлбочание на шулицѣ. Дългитѣ сѣнки на овошкитѣ отъ къмъ хармана пропѣлзватъ по каменитѣ плочи на двора и далеченъ звѣнъ на църковно клепало, чакъ отъ татѣкъ рѣката, възвѣстия вѣрмето за вечерня. Още не затихнали първитѣ звуци на клепалото, голѣмата врата на кѣщата, окрасени съ старовѣрмена резидба, се отварятъ изтежко и на прага застава *Хаджи Илия Сестримски*. Той е въ прѣклоне възраст, възнисѣкъ съ тънка бозева абичка, общита съ гайтанъ и дѣнести гащи съ въздълго дѣно. Гологлавъ, съ вдигнати на плешаво чело очила дълго се вгледва къмъ слънцето, послѣ сменя очилата на носъ, за да види по-добрѣ, и отправя погледъ къмъ царския друмъ, по който селската череда е слѣзла, за да поеме пасището надъ село.